

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. XVIII

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

proximari scandalu debemus. Si autem
de vitata scandalu simit. ut illic per
mittit. nati scandalu q. uitas relinqt.
Crisp. Sicut aut. suspens de popi
vitate. Ita amare petri fidem qm
rei tam rei tam difficili obediunt. Idcirco
de fide cu remunerans copulauit. cu
sibi in tributa daose qd. fuit habundatis
honoris et hoc. quod dicit. In uicis
statam illu simens da eis pme et te
Glosa. Consuetudo om. erit. ut vno
quisq. p se didragma reddet. Statu
v. e. pondus duos didragmatu. **Origenes**
an. stice aut. magro consolator.
Sic em. interpretat. cap. haenau. Consol
lat. em. amez. discipulu. et libez. filiu
ee. pmitiat. et dat. ei. v. titem. p. ista
di. p. mu. pistem. ut. ascendente. co. co.
solacioni. accipiat. petrus. super. cu.
que. pistatus. est. **Hylarius.** Cu. aut.
p. mu. pistem. amouet. xp. us. in. quire.
astensu. r. andit. et. plures. **Blas.** ille
p. mu. m. steph. p. mu. ascendit. et
statem. ore. g. mu. in. quo. didragma
hanc. p. dicationis. tanq. duodenari. duo
hebant. Dei. em. gl. iam. et. d. m. ih. m.
p. m. in. passione. contuens. p. dicatione.
Jeromus. Vel. iste. p. istis. qui. p. mu. s.
captus. est. p. mu. s. adam. qui. p. s. d. m.
adam. liberat. et. id. quod. r. ore. eius. h.
e. m. o. f. f. e. s. s. i. o. n. e. f. u. i. t. in. v. e. n. t. u. p. p. e. t. r. o.
et. d. n. o. r. e. d. d. i. t. **Origenes.** Cum. era.
uideris. auar. homin. ab. aliq. petro.
correctu. quod. abstulit. de. ore. eius. v.
bim. petule. dices. cu. ascendisse. de.
mai. i. de. fluctibus. sollicitudini. auari.
tie. ad. hamu. ronabilem. et. comprehensu.
atq. saluati. ab. aliquo. petro. qui. cu.
docuit. v. t. a. t. e. m. ut. p. s. t. a. t. e. h. e. a. t. y. m. a.
g. n. e. m. d. e. i. s. i. l. i. c. e. t. e. l. o. q. u. i. a. e. i. u. s. **Jeromus.**
Et. pulchre. quide. id. ipm. da.
p. au. sed. diuisim. e. quia. p. petro. q.
p. peccatore. p. au. reddebat. d. n. o. s. a. t.
m. peccatu. non. fecit. d. n. o. s. a. t. a. u. t. e.
similitudo. carnis. du. e. d. e. t. d. n. o. s. a. t. r.
s. i. m. i. l. i. t. u. d. o. c. a. r. n. i. s. d. u. e. d. e. t. d. n. o. s. a. t. r.

18 ca

Sequitur capitulum xviii
In illa hora accesserunt ad Jeromum
Quia discipuli viderant per petro et dno
idem tributa reddere q. qualitate p. n.
arbitrati s. omnibus aptis petro ee p.
latu. **Crisp.** Unde pass. p. aliquid.
h. m. i. quod. euanta. designat. dicens.
In illa hora accesserunt discipuli ad ih. m.
dicentes. Quis. putas. maior. est. i. re.
gno. celo. r. Veritatem. p. quidem. pas.
sionem. confitei. quod. pass. p. no. d. n. t.
manifeste. petru. cur. p. honorasti. nobis.
Sed. inde. ceter. minate. interrogant. Quis.
maior. est. Quando. aut. ecce. phono.
ratos. viderit. s. petru. iacobu. et.
iohem. in. transmigratione. nichil. tale. pas.
si. sunt. d. n. o. s. in. v. m. i. s. o. l. u. t. u. l. i. t.
honorum. tunc. doluerunt. Qu. em. op. d. e.
p. mu. quide. q. nichil. corp. q. s. m. e. n. t. i. s. q.
r. u. t. deinde. q. postea. hanc. passionem.
deposuerunt. Nos. aut. nec. ad. defectu.
corp. attinge. possimus. Neq. e. i. p. r. i. m. o.
quis. maior. e. in. regno. celo. r. sed. quis.
maior. e. in. regno. t. e. **Origenes.**
In. h. y. s. aut. imitatores. discipulo. ee.
debemus. si. q. n. aliquid. in. nobis. dubiu. q.
r. i. t. et. non. mouet. ut. ad. om. p. s. s. u.
accedamus. ad. ih. m. qui. potens. e. illucere.
corda. hom. ad. intelligend. solucione.
om. q. s. m. i. interrogemus. etia. alique. doc.
tor. qui. p. p. o. n. t. h. e. n. t. in. c. e. l. i. s. **Beatus.**
aut. discipuli. h. m. t. r. o. g. a. n. t. e. s. quia. no.
e. equalitas. s. t. a. t. u. s. in. regno. celo. r. sed.
quo. maior. et. qualis. vnus. cuius. h. y.
disc. cupiebant. Vel. sciebant. quis. cet.
m. m. o. s. et. quis. magnus. ex. eo. q. supra.
d. n. o. s. d. i. x. e. r. u. t. Sed. ex. multis. magnis.
quis. cet. maior. hoc. eis. no. erat. ma.
in. festu. **Jeromus.** Vndens. aut. ih. us.
cogitacione. corp. voluit. de. p. d. i. o. g. h. e.
h. u. i. l. i. t. a. t. i. s. q. t. e. n. e. s. p. a. n. e. Unde. sequi.
Et. aduocans. ih. us. puulu. statuit. cu.
i. m. e. d. i. o. c. o. r. p. **Crisp.** An. t. h. i. v. i. d. e.
valde. puulu. i. m. e. d. i. o. s. t. a. t. u. e. a. p. a. s. s. i.
om. bus. erunt. **Jeromus.** Vt. i. c. o.
uel. etatem. queret. et. p. l. i. t. u. d. m. e. m.
i. n. o. c. e. n. t. i. e. d. e. m. o. n. e. t. Vel. certe. puulu.

statuit in medio coram seipsum qui non
 humiliai venerat. sed ministrare ut et
 eis humilitatis tribulet exemplum alij p
 uulid interpretant spm sm que posuit
 mcedibus discipulis ut superbia humilitate
 mutarent. **Et** Amen dico vobis nisi q
 ueris fueris et efficiam ut puuli no i
 trabitis in regno celoz. Non papietur
 aptus ut etate habeat puuloz. sed in no
 conat ut qd illi p amos possident
 hij possideant. p. d. d. ut malicia
 no sapia puuli sint de si dicat. Si
 aut iste puulus aug vobis exemplum
 tribuo no pauerat miracula. Iesus
 no memit. videns pulcra muliere no
 delatatur. no aliud cogitat. et aliud lo
 sit et vos nisi tale hntis in nocentia
 certam puritatem regna celoz non
 patitis in trare. **hilarius** pueros
 ead credentes omes p audientie fidem
 mutauit. hij en prem scit. mrem
 amant velle malu nequit. curd apu
 negligunt. non implest. no aderat
 no mentit. dicit credit. et qd au
 dit om hnt. lra ergo sic legit **Glosa**
 Nisi quis fuerit ab hac elaco et in
 dignitate in qua no est. et efficiam
 ita in nocentes et huiles p virtutem
 sicut puuli. sicut p etatem. no intrabi
 tis in regno celoz. Et qm quide ali
 no intratur. Quicunq go humiliat se
 sicut iste puulus hnt e maior in regno
 celoz. Quanto en quis est humilior
 tanto maior efficit in regno celoz **te**
inguis (vel in cognoscere gre uel in
 caastica dignitate uel de merna bti
 tudine **Jeromus**). vel alit. Quicunq
 humiliat se sicut puulus iste i qui se
 in exemplum mei humiliat hnt in trabit
 in regno celoz. Sequit. Et qui suscipit
 vni puulu talem in noie meo me
 suscipit. **Criso** de si dicat. Non
 solum si tales efficiam mercede acci
 pietis sed et si alios tales ppter me
 honorabit. Et honoris qui e ad illos
 retribucom vobis de timo regni ma
 gis aut q multo magis magis e di
 me suscipit. **Criso**. Qui en talis

fuit ut xpi imitet humilitate et in
 nocentia in eo xpus suscipit et pru
 dent ne delatid fuit aptus se putent
 honoratos adicit no suo illos imto sed
 magis honore suscipendos **Criso** de
 inde facile susceptibile hoc smone facit
 pena inducens unde sequit omi aut
 scandalizant omi de pupillis ist qui
 me credit expedit ei ut suspendat
 mola asinaia in collo et demgat in
 fundu malis. de si dicat. Sicut qui
 hos honorat ppter me mercede hnt
 ita qui hos dehonoraunt vltim d psci
 nebunt condicta Si aut quacu scan
 dalu vocat ne mveris aulti em pu
 pillamnes exco q deprecant scandali
 zati sint **Jeromus** No aut q
 q scandalizatur puulus e Maiores
 en scandala no recipiunt Et quidquid
 gnalis possit ee sm adu sus omes
 qui alique scandalizant. in uis qnca
 smone caa contra aptos dictu intel
 ligi p qui interrogando quis maior eet
 in regno celoz videbant videbant
 mter se dedignitate qrende et si mh
 vicio p mansissent potant eos quos
 ad fidem vocabant p sicut scandalu
 pde di aptos vident mter se de ho
 nore pingnae. **Augustinus** Quis aut
 qui qusus e et facta q puer mmq
 est et potens scandalizai h sic pas
 simq explanat ad mis qui filio dei
 credit et qul pat sedm ewangelicos
 actus qusus ambulat sicut puer. q
 aut no qntit ut fiat sicut puer hnt
 impossibile e mtrac in regno celoz qn
 omi aut credcau multitudine sunt
 quida inq qus ut fiat sicut puuli
 no di aut sunt fa. hij pupilli hnt
 in xpo. et se scandali receptores **Jo**
 Et aut dicit expedit ei ut suspen
 dat Sedm rru p vntae loquit qo
 maioru dminu ista apud veteres uide
 os pena fuit ut in fundu ligato
 sauo demergent Expedit aut ei
 quia multo melius e p culpa breuis

recipere penam q̄ eternis fuit crucia-
tibus **Crisp.** Consequens aut erat p̄oibz
dicere me nō suspexit. quod erat anni
pena amarius. Sed quia grossi erant
et predicta pena eos nō mouebat copare
exempli cogiti manifestat p̄ata p̄end
p̄ter h̄ em̄ dicit q̄ expedit ei h̄ suspic
qm̄ eos alia grauior pena expectat.
Hylarius Mystice aut mole opus
labor est creaturis. Nam clausis ē timore
oculis agunt. ingruu. et sub asini quide
nomine frequenter gentes cognoscitas re-
p̄mo que ceci laboris ignorantia ḡnct
Iudeis aut s̄c̄e iter in lege p̄statū ē
qui s̄ xpi aptos scandalizauit r̄as
alligata collo mola asina d̄m̄s̄ t̄m̄ae
fuisse. r̄ genā labore depp̄ ignorant
sc̄ali demerent. quia illos tollerabi-
lius fuit nescisse xpm̄ qm̄ p̄sc̄ari
d̄m̄ nō recepisse. **Greg.** v̄. **morat**
vel aliter. quid p̄ mare m̄p̄ sc̄ali.
quid p̄ mola asinā. m̄p̄ actio t̄ena
signat. Que dum colla metis p̄p̄ulca
desp̄dia strigit. hanc in labore circuitu
mittit. Sunt utiq̄ nō illi qui d̄m̄ t̄-
renas actiones deseruit et ad contempla-
t̄ia h̄ilitate post p̄ita vlt̄a in
telligencie v̄n̄es surgit. q̄ nō plū se
t̄ errorem deiciat. sed in firmos q̄st̄
agremis v̄tatis diuidunt. Qui ergo
v̄m̄ de n̄m̄is scandalizat melius ei
fuit ligata collo mola asina t̄m̄ae
p̄ia. Quia minuz p̄ise menti expedi-
entius potuisset ut occupata mudo
t̄ena negotia ager p̄ contemplacōis
studia ad multoz p̄m̄am vacaret.
Aug. **de p̄ibz** **cr̄um.** Vel alit̄
Qui scandalizauit v̄m̄ de pupillis
r̄. q̄ h̄ilibz quales vult ē discipulos
suos. nō obtempando uel etiā d̄cedo
sicut de alexandro aptus dicit. Ex-
pedit ei ut mola asina suspendat
collo eius et p̄cipitet in p̄fundū ma-
ris. r̄ congruit ei ut cupiditas v̄p̄
tempalū ei p̄ulti et ceci colligant
eū de p̄metū pondē suo deducat ad t̄-

teritium. Ne mudo a scandalis. **Glo**
sa Dixerat d̄m̄s̄ q̄ expedit ei qui stan-
dalizat ut suspendat mola asina collo
eius cuius r̄m̄ assignans subdit. Ne
mudo a scandalis. r̄ p̄ scandala **Origen**
hoc non de c̄m̄tis mudo intelligamus
sed hic homines qui sunt in mudo d̄m̄
mudo. Non aut̄ s̄ discipuli xpi de h̄
mudo. qm̄ nō p̄ eis ē a scandalis re-
Nam et si multa sunt scandala nō tan-
tū eū qui nō ē de h̄ mudo. Si aut̄
adhuc ē de mudo p̄p̄a q̄ diligit mudo
et que sunt in eo. tanta scandala p̄p̄e-
dent eū quātis fuit obligatus in mudo
Vnde sequit̄. Nō ē em̄ ut veniat
Crisp. Cum aut̄ dicit. Nō ē. nō
deseruit libertate arbitrij neq̄ n̄tati
aliqua p̄p̄o supponit. sed quod ois fi-
t̄us est p̄dicit. Scandala quide s̄
p̄hibitee r̄e v̄ie. Non aut̄ p̄dicit
xpi scandala induat. Nec em̄ q̄ p̄dixit
p̄ter h̄ sit sed quia omnino futuris ead̄
p̄ter h̄ p̄dixit. Sed dicit aliquis
Si om̄s corrigant̄. et nullus sit qui
scandala afferat. nome mendacij argu-
et hic sermo. Nequaquā. Quia em̄ p̄
uidit in emendatos futuros homines
ē p̄ter hoc dixit. Nō ē ut
veniant scandala. r̄ ois venient. Si
aut̄ corrigendi eent nō dixisset **Glo**
Vel nō ē ut veniant scandala.
quia s̄ n̄tia. r̄ utilia ut qui p̄ h̄ pro-
bati s̄ manifesti fiat. **Crisp.** Stan-
dala em̄ erigunt homines et acciores
eos faciūt et eū qui cadit veloater
erigunt m̄p̄ntū s̄ m̄gerit sollicitudine.
Hylarius Vel h̄ilitas passiois.
scandalū mudo ē quod sub deformitate
crucis eterne gl̄ie voluit d̄m̄ accipe
Et quid mudo tam p̄culosim q̄ nō
recepisse xpm̄. Ideo v̄o nō ē ut veniat
scandala quā ad peccatū reddende
nobis ceteritat. om̄s in eo passiois
h̄ilitas eēt coplenda **Origen** vel
venencia scandala s̄ angeli p̄p̄a
ne. nec fr̄i puteos s̄m̄ nam uel s̄p̄
ē h̄m̄ scandala sed libtas arbitrij

in quibusdam genuit scandalum nolens
sustine p' dante laborem. Non pe aut ee
verum boni nri heat m'p'magnam mali
Sic go nre e' p'v'me scandala p'cut nre
e' sustine malicia celestiu q' magis iri
tant q'nto magis v'bu xpi m'hamibus m
ualestent expellit ab eis malignas v'ntes
Querit aut origina per que scandala o
pent quibus est magis ve. Nam multo
peius erit ei qui scandalizat qua ei qui sca
dalizatur. Unde sequit' Perumptu ve
homi illi per que scandalu venit **Jerom**
Ar si dicat ve homi qui vitio suo facit
ut per se fiat quod nre e' ut i' mudo
fiat. simul q' p' generalem smam pati
indas qui prodicam am' p'pauat **Hila
rius** Vel sub homibus anticipacione
actorem scandalu huius quod e' extra
passionem xpi iudicium p'p'm per que
sine mudo vitulu compit ut xpm
mpassione abnegent que lex et p'p'e
passibilem predicant **Criso** Ut
aut distas q' no p'nt absolute n'ccitas
scandala audi que p'cut' Si aut mag
na uel pes tuus scandalizat te ab
fide cu' et p'ite abste. Bonu est tibi
ad vitam m'gredi debilem uel claudu
qua duas manus uel duos pedes hntes
mitti m'g're et' si oculo tuus sca
dalizat te eue cu' et p'ite abste. bo
nu e' tibi vni hntes in vitam m'rae
q' duos oculos hntes mitti m'ch'emid
gnus. Non aut h' de m'eb'ris corpuli
bus dicit sed de amias quos m'ordme
ntioy m'eb'roz hemo. Nichil e' em ita
notuu ut d'nfatio mala. **Valerius** stan
dalu quippe sermo gretus est quod nos
offendit uel ruina et m'pacionem
pedis dicit possim' Ille ergo scandalizat
frem. qui dicto fto ve m'ing recto ac
tom ruine dedit. **Jerom** q'nt' ois
truncat affectus et vniusa p'mquitas
amputat ne per actom p'ictat vniua
quisq' credentiu scandalis patiat Si
inquit est tibi ita quieto ut manus pes
oculus et o' uelut atq' p'licitus et
atutus ad p'p'icend' Scandalu aut

144
tibi faciat et p' m'ore d'ffonantia se p'
trahat m'ch'emid melius e' ut p'm'quu
tate eius carcas et emoluitis carnalib;
qua d'u' ans l'uar facit cognatos et n'ros
tam heat ruinas. Nouit em vniusaq'q'
credentiu quid sibi noceat. uel m'g'no sal
liatet' amio ac sepe temptet. q' uel q'
est em vitam solitariu ducere q' ob vite
p'ntis m'ra vitam et'nd p'de. **Origen**
Vel sacerdot'es r'abiliter p'nt d'ri o
culus q'm p'p'ulatores hnt' d'vatom
aut ceti q' manus qua p' eos opa p'ualia
gerut. p'plus aut sint pedes corpis
et'ne quibus omnibus p'ce non appet
p' scandalu et'ne sunt f'ri. Vel actus
aut peccans manus intelligit et m'ces
sans aut peccans p'ce et v'ntis aut pec
cans oculus quos oportet p'ade p' sta
dalim p'beant. scap'eter em ipa opera
m'eb'roz q' m'eb'ris m' scripta p'ant
Videte ne g'tempnatis **Jerom**
Supra dixerat d'ns p' manu et pede
et oculu. omis p'm'quitates et m'atu
dices que scandalu face p'ocant am
putandas d'nfatatem itaq' sine subiec
to p'cepto temp'uit dicens Videte
ne g'tempnatis vni ex hys pupillis.
Ar si dicat d'ncu m'vobis est nolite
g'tempne sed post vram salute x
illoz queite p'ntatem Sm aut p' se
uerantes m'p'itis videret m'cliq' est
vobis saluos fieri quid p'ce ac m'le
Criso vel aliter. Sicut fugere
malos ita honorare bonos. luciu h'
magnu' Supra ergo docuit scandalu
zancu ab fide am'ic'as hic aut ex
hibe docet f'is honore et p'auatom
Glosa vel aliter. alia em tanta
mala p'uenit ex scandalizatis f'ibus
Videte ne g'tempnatis vni ex hys
pupillis **Origenes** Pupilli aut sunt
qui nup' m'p'os p' nati. aut tales po
m'ament' sine effectu q' m'per nati.
Non aut h'nt nre xpus mandae
de p'f'ioribus fidelib; no g'tempnendis
sed de pupillis sicut et sup' dixerit

Si quis scandalizauit vnu ex pupillis
istis. Alius autē forte dicit pupilla hic
dicit perfectū. sicut quod alibi ait. Qui
minus fuit in vobis hic est maior. **Crisp.**
Vel quia perfecti pupilli apud multos
estimantur sicut pauperes et contemptibiles.
Origenes Sed hūc exponit non videt
quem dicit quod dicit. Si quis scandalizauit
vnu de pupillis istis perfectus sicut non
scandalizatur nec potest. Sed qui hanc
exponit estimat verū dicit quod iusti
homo aīa contibilis est et scandalizat
aliqui et si non facile. **Glosa** Ideo autē
non est contemptendi quia adeo cari sicut
deo quod angeli sicut eis ad custodiā deputati.
Vnde sequitur. dico enim vobis quia
angeli coram meo sicut vident faciem
patris mei qui in celo est. **Origenes.**
Quidam volunt ex eo dari hominibus
angelum adiutorem ex quo plura
regniōis nati sunt in sanctos et pro
dicentes non est incredibile mirabile
et eximium posse angelum sicut sed
tempore in fidelitatem et pietatem. Homo
sub angelis faciem. Alii autē volunt
in eo cum quis fuit natus coram qui per
cogniti sicut ab eo adeo exponit sibi an
gelum. **Jeromus** et magna enim est dignitas
aīa ut vna quaeque habeat abor
tu natiuitatem maiora sicut in angelum
delegati. **Crisp.** hic autē non de quibus
aīa angelis loquitur. sed de sup em
nentibus. Cum enim dicit vident fa
ciem patris mei. Nichil aliud vidit quod
magis libera pietatem et maiorem coram
apud deū. **Greg.** in omel. dromp
aut dicit quod ex omnibus angelorum ag
nibus ad complendum misterium vel vi
sibiliter vel invisibiliter mittunt. Na
supra illa agmina vsum exterioris
mysterii nequaquam habent. **Greg.** 10. moro
Et faciem ergo patris angeli sicut videt
et tamen ad nos venit quia et ad
nos spiritali pietate foras exiit et
tamen ibi se vnde recesserant per me
nam contemplationem suam. Neque enim sic

adiuna visione foras exiit ut in
contemplatione gaudys prouent. **Hilarius**
Saluandorum igitur per christum sanctos angeli
cotidie deo offerunt ergo pietate gratia
inter eius deprecia ac postulationes ad eum
et misericordem deū angelorum famulatu
ac misterio puchunt. **Augustinus** ultimo de
cui dei. Vel angeli nri dicitur qui sunt
angeli dei. dei sunt quia deū non re
liquerunt. Nri sunt quia suos auces
nos hūc cepit. Sicut ergo illi nri in
dent deū. Ita et nos simus vultu fa
cie ad faciem. De qua visione dicit sicut
Videbimus eū sicut est. facies enim dei
manifestatio eius intelligenda est. non ali
quod tale mirabilis quale nos homo
in corpore atque isto nomine nri capimus.
Crisp. In ista aīa ratione patet quare
pupilli non sunt contemptendi potest ma
ior est dicens venit enim filius hominis
saluare quod perierat. **Vernigius.** 4.
d. non contemptos pupillos quia ego
phariseus homo sicut dignatus sum dū
enim dicit quod perierat. sub intelligendi
est genus humani. ad nra enim elementa sicut
ordinem suum sed homo errauit. per
suum ordinem perdidit. **Crisp.** Deinde
ad hanc rationem parabolā copulat per
quam et patrem inducit salutem hominis
volentem dicens. Quod voluit videt
si finit aliqui tentum oues et errauit
vna ex eis nonne relinquit nonaginta
noue in montibus et vadit querere
eam quae errauit et si contigerit quod inue
niet eam Amen dico vobis quia gau
debit magis super eam quam super nona
ginta noue que non errauerunt. Sic
non est voluntas animi patrem vnum qui
in celo est ut peccat vnum de pupillis
istis. **Greg.** in omel. hoc ad apertum ar
torem hominis pertinet. Quia enim cente
narius perfectus est nri ipse centum
oues habet in angelorum subani et
homo errauit. **Hilarius** Quis autē
vna homo intelligendus est. et sub

homo uno vniuersitas seruanda est In
 vnus em ade errore omne homi genus
 oberrant Igitur et querens homine est
 est. et nonaginta nonne relictis celestis
 glorie multatudo est. **Gregorius** dicit aut
 ciota cas relictas in montibus ut signi
 ficat in excelsis quia immisoues non
 piebant in sublimibus stabant **Beda**
 Quos ergo dñs inuenit qñ homine re
 staurauit et sup cam t uenta manus
 gaudiu e meelo qua sup nonaginta no
 nem quia maior matia diuine laudis
 Eme staurate homi qua meracon e
 angelos admirabiliter em angelos cre
 auit sed mirabiliter restaurauit **Pa
 bame** No uero q annu deest anoue
 ut decem sint et ad nāginta naue
 ut centū sint uariū ergo p bixate
 et magnitudine nū pnt quibus vni
 deest ut p fiant **Jan** vñ omi sine
 ualitate in se manes ad accesserit
 p fiat cetās Et ut p fta sumā ouū
 integraret meelo hāno p datus quere
 bus mēta. **Jeromus** Alij uero nana
 ginta naue ouibus uistorū putant nu
 mero intelligi et in vna bacula pec
 catorū sōm quod malo loco dixerat
 Non uen uocare iustos sed pēto
 res **Greg** in omi Considerand aut
 nobis e cur dñs plus de gūpīs
 peccatoribus quā de stantibus iustis
 gaudiu ee fateat. Quia staliq plex
 remanet pigri ad ex cōda bona
 p pua qui ualde sibi seuri sint
 q nulla qm sint mala grauiora de
 cōn no mēq hij qui se aliq elitate
 egisse meminerūt q pps suo dolo
 re p pūti mardesue ad amore dei
 Et quia se errasse adeo desperant
 dampna pcedentia lucris subseptab;
 respensant Sic et dux imprelloply
 eu militem diligit qui post fugam
 iū sus hostem fortiter pmt quā
 illū qui mēq aliter fortiter fecit
 Sed et sint quidam iusti de quibus
 fm e gaudiu ut eis nullus penitens
 spom possit Qui et si non sint sibi

maloy confes licita respūit i omib;
 se hūilant Quātu ergo gaudiu e s hūi
 liter plangit iustus tū gaudiu pt p p
 male gessit dampnat in uis **Beda** uel
 p nonaginta naue oues quas montib;
 reliquit supbos pgt quib; ad p fta em
 cas deest Quā ergo inuenit peccatorē
 magis sup eu gaudet i suos gaudere
 fiat quā sup iustos falsos **Jeromus**
 Quā subdit Sic non e uoluntas
 itē refert ad supius p fta de quo dux
 erat uidete ne gtempnat em de
 pusillis qst et docet id arto pabola
 portam ut pusilli non gtempnant in
 e aut p dicit Non e uoluntas inte
 prem itē dndit q quonensitū pēt
 aliquis opusillis nō uoluntate pīs
 perit Si aut peccauit mē. **Crisp**
 Quia supius uehemēte pmane adu
 sus scandalizantes p p sūt undiq eos
 trens ne rurs; hij quibus scandala i
 ferunt sic stant respūm ut totū
 tempentes malud uicū mēdant
 st negligentie et scandalizantes pōd
 sibi parti uolentes melacom mēdāt
 hic dñs eos compmt et redarguōne
 fid ubet dicens Si aut peccauit i
 te frater tuus uade et coripe eu mē
 te et ipm plū. **Aug** de **Abis dñ**
 amonet nos quōd dñs nē nō negli
 gere mēcom mēd pēta nō querendū q
 tephendas sed uidendo quid corrigas
 debem; em amando coripe nō nocendi
 auditate sed studio corrigendi Si ne
 glexis pelor eo factū ee ille t mēd
 fecit et in uicū facendo graui p p m
 uolūe p p p tū uolūis frātē gtempmē
 peior ee tacendo q ille quicando.
Aug 1° de **ciu da**. Plerūq em a
 malis dacendis admouēdis aliq ead
 obmugandis et corrupendis male d p tāt
 uel tū labōs piget ut tū eoz t mma
 cas deuitam; ne impediant et nocēt
 in istis t p dlib; reb; Sūc q s ad p p t
 adhuc mēd cupiditas appetit Sūc q s

nil facis Si amore illius facit op
tunc facis demig mupis ubis attende
tus aus amore id face debeas vtru tu
illius Sequit em Si te audierit licitus
erit stem tuu Ergo ppter illu fac ut lu
tueris illu agnoste quia in honem peccado
pisti Nam si no picias quo te licitus
e Nemo ergo contempnat qn peccat i
stem **Criso** In quo etia demostrat q
innocentia dampni e que et p hoc no
dixit q ille lucratus e sapm sed q tu
lucratu e et si per que ondit qn et tu
et ille dampni passeratus ex discordia
Jeromus p salutem n. alius nobis q
acquirat salus **Criso** Quod aut facere
debas si no psuadeat subdit Qui at
te no audierit adhibe tota vni uel du
os. Quanto em invecundior fuit et pri
nicipio tanto magis nos ad medicum
studeret oportet no ad nra et odium.
Item medicus cu videt morbu no re
mitti no desistat sed tuc magis ppat
ad curand vide aut qualiter no comde
grat hoc correpcio fit sed emendatione
et ppter h non confestim iubet dnd du
os accipe sed qn ipse corripit no valet
Nep tuc ad eu mittit multitudinem sed
vnu uel duos et ad leges testiom induat
dicens cot more duos testiu uel triu
sunt sine abum q d. hoc id testimoniu
q totu fecisti quod tuu erat **Jeromus**
vel intelligendu e h mo Si te audire no
luit adhibeat vnus si em q si nec illu
ad audierit adhibeat et terminus uel corri
gendi studio ut saluet uel amonit e aut
pudore corrigat uel quomendi sub testibz
Glosa vel si dixit non e peccand
ut plent illud e peccand **Jeromus**
porro si nec illos audire voluit tuc mil
tis dicendi e ut detestari eu heant ut
qui no potuit pudore saluu saluetim
obpbris unde sequit **Criso** si non audierit
as dir eate. **Criso** i. hys qui eate
psident **Glosa** vel dir totu eate ut
maioris erubescenda paciat post
h omnia sequat excoicatio que fici debz
p ob eate. i. p sacerdotem alio exqui
tante tota eate cu eo apat vni sequit
Si aut eate non audierit fiat tibi pe

eternus et publicanus **Aug** **de vbi**
dm i. noli illu iam deputa i mo futuru
tuus. nec sic tunc eius salus neganda
e Nam et ipse etimcos regales et pa
ganos in mo quide futuru no deputand
sed tunc corpulenti p requimo. **Criso**
Nihil tunc tale pcepit dno obfuan diu
m hys qui extra eate sunt quale pape
hic de stibus corripendis Sed de excoicibz
dicit Si quis pauerit te in vna max
illa pbe ei et aliam. Quod et paulus
dicit Quod michi de hys qui foris st
iudicare **Jeromus** **et pul**
fies aut argue et auertere iubet. **Q**
aut dicit Sicut etimcos et publicanos
ondit maioris e detestatio qui subnoie
fidelis agit opera fidelu qud hy qui
apre gentiles sunt Publicani etem
vocant qui solit vocant lura cogunt
veteralia p negatione et p fraudes ac
fura stelerata atq pueria. **Origenes**
Vidamus aut ne forte smd hec no
dequatu p peccato postea sit Quod ei
si aliquis peccauit aliquid peccandi
que sue ad morte puta masculoz con
cubitor factus adulter homicida aut
mollis. nup talem roms e argue slo
ad pta et si cu audierit statim eu dice
lucristm et no pns eu expelle ad de
eate nisi postqua testibus testibz argu
tus et ab eate pstat in actu pnci
Alius aut respiciens ad in mesam mar
xpi dicit qm cu vba xpi nulla faciat
drum pcedit vtra xpi mar facit q
hoc ad mima tm pced ptme distinguit
Alius econt tunc ipa vba considerat
no de omi pto hec dicta defendet
qm qui grandia illa peccat no e stat
sed se nouat cu quo pdm apm non
optet nec tibi simie Sicut aut ne
gligentibz peccandi ocom dat qui ad
ome peccatu ptme h exponit Sic
contra qui daret i mms et no mor
talis peccatis peccante post argucom
testiu uel eate fci oportet stat etim
cu et publicani aliquid crudelitatis in
induce vtru em no peat p micia
no possimo pmi quia qui ter ar
gutus no obediunt p mrito obedire

Demde quia alij non sicut opora hor
reddidit ei. sed amplius quia peccavit q
coepedit in h' mundo demu quia dixit
sicut sicut ceteris et publicano. sed sit
tibi Qui ergo in petro leui correcto ter
no se emendat nos quide cu debemus
h're sicut ceteris et publicano abstinere
ab eo ut confundat. An aut' ead' adeo
q' publicanus et ceteris iudicet. no
e nrm iudicare sed e in iudicio dei a
men dico vobis. **Jeromius** Quia dix
erat si ceteris non audierit sit tibi sicut
ceteris et publicanus et potat q' rep
tonis futus her' e' r'isio uel tanta co
gitatio Si me despicias et ego te despicias
si me odempnas et in ea sma' odemp
nabis Potestatem tribuit ap'lis ut
stant q' qui malis q' odempnant hu
nam sma'z d'na sma' corroborat. **En
dicit.** Amen dico vobis quicunq' alle
gaueris super terram erunt ligata et i
celo et quodcuq' solueris super terram erit
soluta et in celo. **Origenes** Non dix
it in celo sicut in celo petro. sed in
celo uno quia non s' tante p'sonae
sicut petrus. **Hylarius** p' h' tamen
ad t'orem maximi metus quo ad p'ne
ome' g'ment' in mobile p'uitat' ap'lice
iudicium demeruit. ut quos m'ris liga
unt p'it'as nodis in nosos reliquit
et quos soluit confessionem strueme
accepit in salutem h'ij in celo ligati s'
uel soluti. **Crisostomus** Et no' q' no' dixit
p'mati ead' liga talem. sed si ligatus
indissolubilia erit ligamina q' hoc
aus iudicio dimittens. **Vide aut' q'
in corrigibilem.** duplicibz colligant
necitatis saluet et pena que est
hic saluet p'it'as ab ead' quod sup
posuit dicens. Sit tibi sicut ceteris
et publicanus. Et supplicat p'it'as quod e' ligatum
e' in celo ut multitudine iudicioru
dissoluit factis nam **Augustinus de v'bis
d'ni.** Vel aliter. **Crisostomus** h're frem' tui
tamquod publicanu ligas illud in terra
Sed ut iuste alliges unde Nam iust
ta omnia distumpit iusticia. Cu aut'
corrodit et con cordauit cu' fr'e tuo sol
iust' illu' m'ra. Cu' plus m'ra soluta

erit et in celo. auxilia prestas no' tibi sed
illi quia multu' nocuit no' tibi sed illi. **Et lo'**
Non sicut aut' de ceteris sed de omni pe
tite que sit ex consuetudine in v'itate
eade' dat affirmat' ac subdit. **Item dico**
vobis quia si duo ex vobis q' sent' sup
terram de omni re quacuq' p'auerint fiet
illis. Vel penitente recipiendo uel sup
bi' abiacendo. uel de alia re qua' p'auerit
que no' e' contra ead' v'itate. fiet il
lis ap're meo qui in celo est. **P' hoc at**
q' dicit qui in celo est. cu' omnia e' on
dit' p' h' cu' complere possit quod pete
Vel in celo est. in s'is quod valet
ad p'band' q' fiet illis quicunq' p'auerint
quod dignu' sit quia illud ap'it se h'nt
a quo pete. **Unde rata e' sma' consen
tienti quia deus ad eis h'nt et i'o
s'aput' vbi em' duo uel tres congregati
i' no'ie meo i' s'mm in medio eor' **Criso
stomus** vel qui dixerit. fiet illis ap're meo
ut ondat se ead' datorem simul cu' p're
subdit vbi em' p' duo uel tres i'o. **Ori
genes** Non aut' dixit. In medio eor'
ero sed s'mm mox em' ut aliqui consen
serint p'p'us mouent' in eis. **Hylarius**
Ipe em' qui p'p'us atq' caritas est p'p'us
atq' h'nt'com in bonis atq' pacifias
voluntatibz collocabit. **Jeromius** Vel
aliter. omnis superior sermo ad q' cordi
am nos p'uo'auerat. agit' et p'mu
polluet' ut sollicitus festinans ad p'ce
tu' se dicat inter duos uel tres. **Indu
fore.** **Crisostomus** Non aut' dicit simpliat
vbi congregati sunt. sed addit. In
no'ie meo q' dicat. Si quis p'pter me
p'ncipalem cam' amicitie ad p'p'mu
h'nt' cu' eo ero si et malus. **Vicarius**
erit. Quid ergo ubiq' no' ubiq' consen
tientes consert' id quod petunt. p'
mo quidem quia co'pedita non pe
tunt. Sed quia indignu' s' qui petunt
et ea que p' ase ipis non in s'ant. **Vn
dicit** si duo ex vobis qui saluet ead'
gelicam onditis q' i' facom' Tertio qua
adusis eos qui contristant' onant
vndicta querentes. Quid q' petunt. **max****

peccantibus qui non penituerunt **Origenes** Et ista est causa propter quod non exauduit orantes quia non consentimus vobis p[er]mitti sup[er] h[anc] nec dogmate nec h[ab]e[re] facere Sicut em[en] in muscis m[us] fiunt q[ui] venenosa voca[n]t no[n] delectat audiente Sic in ecc[lesi]a m[us] consensu h[ab]ent no[n] delectat deus in ea nec audit voces eor[um]

Jerom[us] possima aut[em] et hoc sp[irit]ualit[er] intellige q[uo]d ubi sp[irit]us et a[n]i[m]a corpus q[ui] q[ui] senserit et no[n] intra se bellu[m] ducit s[ed] h[ab]ent voluntate[m] de om[n]i re qua peccant impetrent ap[er]t[ur]e Nulli em[en] dubiu[m] e[st] q[uo]d bonas res postulas sit ubi corpus vult h[ab]ere ea q[ui] sp[irit]us **Origenes** vel in quo duo testam[en]ta consentiunt sibi eis inveniunt or[atione] de om[n]i re acceptabilis deo Time accedens ad eu[m] petrus ut **Jerom[us]** supra dixerat d[omi]n[us] Videte ne q[ui] temp[or]alibus s[er]vatis de pupillis istis et adiaceat Si peccavit in te frater tuus i[st]e et p[ro]m[iss]i[us] rep[er]it dicens Si duo ex vobis i[st]e unde provocatus ap[er]t[ur]e petrus interrogat et h[ec] e[st] q[ui] dicit Time accedens ad eu[m] petrus dixit d[omi]n[us] quatuor peccavit in me frater meus dimittam ei Et tu interrogat[ur]e p[er]fect[ur]e s[er]m[on]e dicit[ur] usq[ue] septuagies septies **Crisostom[us]** putavit quide[m] petrus aliq[ui] se magnu[m] dicit sed quid amator homi[n]u[m] xp[istu]s viderit subdit dicit illi et h[ec] Non dico tibi usq[ue] septies sed usq[ue] septuagies septies **Aug[ustinus] de v[er]bis d[omi]ni** Audes dicit Et si septuagies octies peccavit ignoscas Et si tenaces et a[n]i[m]a q[ui] tenens peccavit ignoscas Si em[en] xp[istu]s milia peccato[rum] in venit et tamen om[n]ia donavit noli seduce[m] m[an]u[m] dicit em[en] ap[er]t[ur]e donantes vobis m[et]ip[s]is signis aduersus aliq[ui] h[ab]et querela[m] sicut deo r[ati]o donavit nobis **Crisostom[us]** Sim[il]iter ergo dicit usq[ue] septuagies septies Non n[on] de t[er]ra p[er]mittit ut iud[ic]e[m] concludat remissionem sed q[uo]d otinuit et p[er] e[st] significauit **Aug[ustinus] de v[er]bis d[omi]ni** Non tamen sine causa d[omi]n[us] septuagies septies dixit Nam lex in decem p[re]ceptis q[ui]nq[ue]dat[ur] lex om[n]i p[er] decem peccatu[m] p[er] p[er] signi

ficatur quia transgressio denarij est Septem aut[em] p[er] totu[m] temp[or]e[m] computat quia septem diebus voluit q[ui]bus dicit aut[em] septies x[rist]i fuit septuagies septies om[n]ia ergo p[er]ta dimitte voluit quia ea septuagesimo septimo m[en]se p[er]p[er]auit **Origenes** vel quia n[on] sex videret op[er]is et laboris septimo aut[em] repausa com[od]o dicit remissionem fieri oportet s[er]u[is] in h[oc] m[un]do degenabus et s[ecundu]m res h[oc] m[un]di peccantibus Si aut[em] aliquis ultra peccata peccavit iam no[n] habet remissionem **Jerom[us]** vel intelligit[ur] est Septuagies septies i. quadringet nonaginta v[er]bis et totiens peccata fratri dimittet quoties ille peccare no[n] possit **Aban[us]** Aliter em[en] dicit Venia peccanti ut nobis s[er]u[is] p[er]ta caritate q[ui]ntet sicut ioseph s[er]u[is] aliter in m[un]do p[er]sequer[ur] ut bonu[m] ei coheret et si licet faciamus ut dauid lugens saul Ideo assitatu[m] e[st] regnu[m] ce[lest]e **Crisostom[us]** Ne aliquis estimaret magnu[m] quid et graue d[omi]n[us] in m[un]do e[st] ai dicit dimitte usq[ue] septuagies septies adicit parabolam **Jerom[us]** familiare em[en] est p[er]is et maxime palestini ad om[n]e p[ro]m[iss]ione[m] sui parabola iuge[re] ut q[ui] p[er] simplex p[re]ceptu[m] ab audita[m]bus tenet non p[er] p[er] similitudine[m] exemplo q[ui] tenet unde dicit q[ui]deo assitatu[m] e[st] regnu[m] celo[rum] homi[n]i regi qui voluit tam p[er]one[m] ai seruis suis **Origenes** filius dei sicut e[st] sapia[m] iusticia[m] et v[er]itas ista ipse e[st] regnu[m] No[n] aut[em] aliu[m] corp[us] q[ui] p[er] decorsu[m] sed om[n]i qui p[er] p[er]p[er]at in quor[um] sen[te]ntia iusticia et certe v[er]it[as] regnant qui facti s[un]t celi p[er] h[ec] q[ui] portant celestis ymaginem hoc ergo regnu[m] celo[rum] i. filius dei q[ui] factu[s] est in similitudine carnis peccati fuit similis factu[s] e[st] homi[n]i regi veniens s[er]u[is] homi[n]e **Remigius** vel regnu[m] celo[rum] agrus s[ecundu]m om[n]ia intelligit[ur] m[ag]is d[omi]n[us] o[per]at[ur] hoc quod in ista parabola loquit[ur] Nonne aut[em] homi[n]is aliq[ui] designat[ur] p[er] sicut ibi simile e[st] regnu[m] celo[rum]

Y

homi regi qui fecit nuptias filio suo
Aliqn neco designat filius hic aut vtrū
q̄ intelligi p̄t et p̄r et filius qui fuit
vnius d̄y. Deus aut̄ resp̄dit cūta q̄
recauit regendo et gubernando **Orige-
nes** Seruū aut̄ hī s̄oli q̄ntū ad istas
pabolas qui dispensatores ubi hēntur. et
quibus hoc ē q̄missū ut negotient̄
et fenerent **Vermigius** Vel p̄fios
huius homis regis designant̄ om̄s hōes
quos ad laudandū se recauit quibusq̄ nē
legem dedit. Cum quibus rōm̄ ponit.
q̄n̄ cūta et mores et actus singulorum
disputat ut vniūq̄ p̄d̄m̄ quod gessit
tribuat unde sequit̄. Et cū cepisset
rōm̄ ponē oblatū ē ei vnius qui de-
bebat x̄ m̄lia talenta **Origenes** S̄ ois
aut̄ uite n̄e rō ponenda ē a rege. q̄n̄
om̄s nos p̄ntū oportuit an̄ tribunal
x̄pi. nec h̄o dicim̄ ut suspicio p̄r. ne
facte res ip̄a n̄cū hēat langū t̄p̄is
Volens em̄ deus ventūcū om̄i m̄ctes
cūta om̄ia ab om̄ibus om̄i t̄p̄e gesta sin-
gulis quibusq̄ faciet i mente i effa-
bili quadā v̄tute. Dicit̄ Et cū cepis-
set rōm̄ ponē. quia m̄tū iudicij est
ut magnat̄ ad om̄o dei In p̄ncipio q̄
ponende rōm̄ oblatū ē debitor ta-
lentorū multorū qui saluet multa fe-
cerat dampna et magna ei erant i
iūta et m̄ltū attulit iūcū. qui for-
stem tot talenta p̄didit quātos p̄didit
homies Et id̄ talentorū multorū sc̄us
ē debitor q̄m̄ p̄caus ē muliere super
talentū plūbi sedente cuius nomē miq̄-
tas. **Jerom̄us** Sc̄o quosdā istū qui
debebat x̄ m̄lia talenta dyabolū
i t̄p̄tū. cuius uxorem et filios venūda-
dos p̄seuerante illo in malicia in sp̄ia
et malae cogitacōe intelligi voluit
Sicut em̄ uxor iusti dicit̄ sap̄iū Sic
uxor iniusti et p̄toris appellat̄ stulticia
Sed quomō dimittat ei d̄ns x̄ m̄lia
talenta et ille nobis q̄fuis suis ren-
tū donatōs nō dimisit nec v̄tūstice
i m̄ptacōis est nec ap̄udentibz viris

recipiendi **Auḡ de v̄bis d̄m̄** Adco di-
cendū ē q̄ quia lex in x̄o. p̄ceptis amenda
ille debebat x̄ m̄lia talentorū per quod
om̄ia ~~facta~~ peccata signat que saluet
cōm̄ legem **Vermigius** Adco aut̄ sua vo-
luntate et sponte peccans suo conati n̄t
lo mō surge valet et nō h̄c rōm̄ reddat
quia nichil in se inuenit per quod se
apeccatis soluat unde sequit̄. Cū aut̄
nō h̄ct unde reddet iussit eū d̄ns ve-
nūdū et uxorem eius et filios et oia
que hēbat et reddi. Vxor quidē stultū
ē stulticia et carnis voluptas seu cupi-
ditas **Auḡ de q̄rtulū cūm̄** p̄h̄o argo
signatur transgre s̄orem decalogi p̄ cu-
piditate. et prauis op̄ibus tamq̄ uxore
et filijs penas solue debuisse quod ē
p̄ntū eius p̄ntū em̄ venūditū ē supplicatū
dampnati **Crisos̄** hoc aut̄ nō ex
crudelitate iussit sed ~~max̄ eff̄~~ q̄ in ef-
fabili affectū volit em̄ eū trere per
has m̄mas ut supplicet et nō vendat
quod et factū on̄at̄. cū subdit̄ p̄ades
aut̄ finis ille rogabat eū dices p̄ntū
habet̄ me et om̄ia reddam tibi **Ve-
migius** hys aut̄ v̄bis hūilias et
satis p̄ccatoris dem̄at̄ dū dicit̄ q̄
adens. In hac nō q̄ dicit̄ p̄ntū
habet̄ me. Vox exp̄mit̄ peccatoris
postentis t̄p̄is venūdi et p̄ntū rō-
tigendi Est aut̄ larga dei benignitas
et clemencia erga peccatores quersos
q̄m̄ ap̄e p̄ p̄caus ē p̄ bap̄m̄ aut̄ p̄m̄as
peccata dimittit. unde sequit̄. q̄nt̄
tū aut̄ d̄ns serui illius dim̄ p̄t ei.
i ap̄ccatis eū absoluit. **Crisos̄** In
de aut̄ d̄ni in am̄is sup̄habundantiā
p̄ccat̄ seruus solus t̄p̄is dilacōnem.
p̄e aut̄ maius eo q̄ p̄ccat̄ dedit rōm̄
p̄ntū et concessione totius mutui vo-
lobat̄ aut̄ et ap̄ncipio dare. sed nolē
bat solū de am̄i domū sed et sup̄pli-
tacōis illius ut nō m̄coronatus abste-
dat Adco aut̄ anteq̄ rōm̄ ponet̄ debi-
tū nō dimisit quia docē voluit a
q̄nt̄ debitor eū libeat ut saltem ita ad

confusus mansueti fuerit et quide usq
ad hoc q pmissa sut acceptabilis fut.
Item confessus est et pmissit se reddere
debitu et prudens rogavit et debita ma
gnitudinem recognovit. Sed q postea fecit
indigna fieri prioribus. Sequit em.
Egressus aut fuit ille in vnit vni
deconfusus suis qui debebat ei centu de
narios. **Aug de ubis dmi** Et aute
dicit q debebat ei centu denarios.
ab eodem vno saluet x. sumit qui e
nis legis Nam et centu tenaces. x.
milia fut. et decies dem st centu Et
illa x milia talenta et illi decies
dem et alogutimo mio no reddut qm
quo vtraz mvenies potu. Vtraz est go
debitor. Vtraz veme deprator adme. n.
homo et debitor e dei et debitor e h
frem suu. **Criso** Tanta aute diffencia
e peccator q amittit in homines et q
amittit in deu. qnta e dca x. milia
talenta et centu denaria. Magis aute
et multo plus quod patet ex diffencia
psonar et a paupitate peccantiu hanc
em vidente et despirans et pigritans
peccare. Deo aute vidente ston comuq
diem no obspirans sed gmmq infomidabi
lit amia et loqm. Non hinc aute
solum grauiora appent peccata in deo. s
cra ab infacio quo sumq patiti ab ipo.
fecit em nos ee et amia ppter nos
opatus e atam ronalcm nobis mspirauit
filiu suu mpe. Celu nobis appuit a
nos filios suos fecit. Namq ergo p
vnaquaq die mouem pillo retribuema
ei aliquid digni. Nequaq. Sed h rurs
sus ad utilitate nraz pmet. Nos aut
cario in legibz eius offendimq. **Vemig**
Si ergo p debitorem x milia talen
toru designat ille qui maiora emma
gmittit p debitorem aut centu de
nariu qui vndra gmittit. **Peromn**
Quod ut manifestus fiat dicamus
sub exemplo Si quis nom gmsit ad
ulteru. homicidiu. sacrilegiu. maiora
emna x milia talenta roganti di

mittunt si et ipse dimittat q maiora
peccantibus **Aug de ubi dmi** Sed ille p
ius ingratus iniquus noluit prestare
quod illi indigno pntu fut. Sequit ei
Et tenes suffocabat eum dicens Redde
quod debes. **Vemigius** i. acriter in
suffocabat ut vndicta ab eo exigeret
Vigenos Ideo ut arbiter suffocabt
qm a rege exigerat no em suffocaret
q suu suu st no exisset a rege **Criso**
per hoc ead quod dicit Egressus ondu
q non pt multu tempus Si confestim
adhuc q in manibus hns bnficu imalici
a abusus est liberatone appo dno sibi data
Quid ergo ille fecit subdit. Et pades
q seruus eius ro. e. dicens patiaz ha
be i me et omia reddam tibi **Vigen**
Considera subtilitatem scripture qm p
uus debitor multos talenta pades
adorauit regem qui aut centu debebat
denaria pades no adorauit sed rogauit
q suu d. patiaz habe ut **Criso** Sed neq
hec uba ingratus fuit remtq e quibz
saluatz e Sequit em Ille aut noluit
Aug de qsbz euan i. tenuit q
ea hinc am in supplicia illi vellet
Sed abyt **Vemigius** i. magis i ma
exarsit ut ab eo vndicta exigeret
Et misit eu in carcem donec redderet
debitu. raphenp sic vndicta ab eo ex
egit **Criso** vide dmi caritate et sui
crudelitatem hic q x milia talenta
hic aut pcentu denaria hic q suu hic
aut dmi rogabat Et hic quide tota
lem ab solucom accepit aut ille solaz
dilatcom petebat. nec tamen hic dedit.
Condoluerut igit qui no debebant. Vn
sequit videntes aut confusi eius q de
bant fiebant contristati st ualde.
Aug de qsbz euan p confusus intelligit
cra que illu saluat et ligat **Vemig**
vel confusi forte angeli st intelligedu
uel predicatorcs st crae siue quuz
fideles qui videntes alia sim remf
sionem peccor adeptu no velle mseri
confusi sui gtristant de eius gtrista

X

pdicōne. Sequit̄. Et venerūt et nar-
rauerūt dñs suo om̄ia que facta fuerūt
Venerūt quidem non corpore sed corde
dñs aut̄ narrat̄ est dolores et contritōes
cordis in suo affectu demerere. Sequit̄
Time vacauit cū dñs suus. Vocauit
quidem p̄ sm̄as mortis et ab h̄ seculo
migrare iussit. et dixit ei. Serue ne
quam om̄e debitū dimisi tibi qm̄ ro-
gasti me. **Crisp̄** Et qm̄ quidem p̄.
milia talenta debebat non vocauit
eū nequa neq̄ e quieratus sed mis-
tus. Cū aut̄ contra q̄sū migrat̄ ef-
fectus tūc dicit̄. Serue neq̄. et hoc
e q̄ dicit̄. Nōme ḡ oportuit et te
miseri consui tui fuit et ego tui m-
sertus sum. **Remigius** Et sciendū
quia fuit ista nullū r̄sim legit̄
dñs dedisse in quo demerit̄. quia t̄ die
iudicij et statim post hanc vitam de
argumenti exa sicōis cessabit. **Crisp̄**
Quia vō b̄ficio non e factū melior
relinquit̄ ut pena corrigat̄. qm̄ p̄
Et iratus dñs eū tradidit eū tor-
tibus quōsūq̄ reddet om̄isim debitū
Non aut̄ simpliciter dixit. tradidit eū
sed iratus. q̄ non posuit qm̄ iussit eū
vendi. Non em̄ h̄ erat ire sed magis
amoris ad correptionē. Nūc aut̄ h̄c sm̄
e supplicij et pene. **Remigius** Dicit̄
em̄ dicit̄ deus iratus qm̄ aduersus pecca-
tores v̄ndicat. Tortores aut̄ dicit̄
demonēs quia p̄ ad h̄ pati s̄nt ut p̄
ditas aīas suscipiant. et pena eterne
dampnatōis eū torquent. Numquid
aut̄ postquā aliquis diuisus f̄ dimissus
fuit in et̄nd dampnatōis patit̄ r̄uere
spatū corrigendi aut̄ adit̄d excedi. Non.
Sed quousq̄ ponit̄ p̄ in f̄nta. Et est
sensib. Semp̄ soluet̄ et nūq̄ p̄soluet̄
sed semp̄ pena luct̄. **Crisp̄** p̄ hoc ḡ
andit̄ q̄ q̄tm̄e. r̄ et̄nalit̄ p̄mictur
neq̄ reddet aliq̄. Quāuis aut̄ v̄reus
tabilia s̄nt carismata et dei vocatōes
tamē tantū valuit malicia ut et̄ h̄c
legem solue uideat̄. **Augustinus de uerbis dñi**
Dicit̄ em̄ deus dimittite et dimittet̄

vobis. Sed ego p̄or dimisi. dimittite
vobis postea. Nam si nō dimissis uo-
cabo te et q̄q̄ dimiseram tibi. replicabo t̄
Non em̄ fallit̄ aut̄ fallit̄ x̄pus qui sub
icit̄ dicens Sic et p̄r meus relapsus
faciet vobis si nō remiser̄ vnus quicq̄
fr̄i suo de cordibus v̄ris. **Augustinus** e em̄
ut clames ore et dimittas ore corde q̄
ut p̄s blaudus ore in corde. Nō em̄ dñs
siddidit de cordibus v̄ris. ut si p̄ caritate
in p̄ntis disciplina. de corde letitias
nō reddat. Quid em̄ tam p̄r q̄ m̄de
aus ferens feramētū. Sicut̄ m̄vltus
ut homo sanet̄ quia si v̄ltus palpa
homo p̄ditur. **Jerom̄us** Ideo etiā dñs
addidit de cordibus v̄ris. ut om̄es pla-
tōm̄ f̄ctis pacis aut̄et. P̄cipit̄ ergo dñs
petro sub tempore regis dñi et f̄u q̄
debitor p̄. milia talentorū ad dñm rogans
impetravit veniam ut ap̄e quas dimittat
q̄sūe suis innotis peccantibus. **Augustinus**
Vult etiā dñs docere facile nos eē ad
indulgentiā eis qui nocuerūt nobis
maxime si satisfecerunt et dep̄ant̄ p̄
venia dari. **Augustinus** Allegorice aut̄
fuit hic qui p̄ milia talentorū debuit
iudicatus e p̄plus decalogi legis as-
tutus cū dñs sepe dimisit debita
qm̄ in angustiis constatit. illius m̄am
dep̄arunt. Sed liberati om̄s debitores
accione repetebant. et generali p̄to
q̄ sibi ob noxio crucifione et timorib
legis exoptime. Sed et p̄sctas et aptos
trudelit̄ tradidit. v̄nde tradidit
eos in manus r̄onoz̄ uel malignorū
sp̄itū qui et̄ris auaribz̄ eos p̄mictet̄.
Sequit̄ Capitulum xviii

Factū e cū con-
sinnasset. **Crisp̄**
in om̄el. dñs p̄us
uideat̄ relinquentis
p̄t̄ cap̄ emulacōm
nūc ibide iā t̄mo
vatur quia passio
p̄ om̄is futura erat nō ad uideam̄ in
tm̄ ascendit. sed m̄m̄as uidee. Vm̄